

INTERMEDIATE - FIRST YEAR
SECOND LANGUAGE - SANSKRIT : PAPER-I
MODEL QUESTION PAPER

Time : 3 Hrs.

Max. Marks : 100

सूचना : प्रथम द्वितीय तृतीय प्रश्नान् विहाय सर्वे प्रश्नाः I

संस्कृत भाषयैव (देवनागरी विषया) समाधातव्यः II

Note : Except Q.Nos. 1, 2&3 all other questions should be answered in
sanskrit (Devanagari script) only)

- I. एकं श्लोकं पूरयित्वा तस्य भावं लिखत । 1 x 6 = 6
1. आरम्भ ।
..... सज्जनानामद् ॥
2. दुर्जनः ।
..... भयङ्करः ॥
- II. एकं निबन्ध प्रश्नं समाधत्त । (पद्यभागात्) 1 x 6 = 6
1. रामस्य वनवासं वर्णयत ।
2. नारदतुम्बुरौ उभयोः तारतम्यं कथं ज्ञातवन्तौ ?
- III. एकं निबन्ध प्रश्नं समाधत्त । (गद्यभागात्) 1 x 6 = 6
1. कीर्ति सेनायाः वीरतां सोदाहरणं विशदीकृत ।
2. शिबिचक्रवर्तनः भूतदयां विवृणुत ।
- IV. चतुर्णां प्रश्नयोः समाधानानि लिखत (उपवाचकात्) 4 x 2 = 8
1. निपुणः चेत् वणिक किं कृत्वा सुखी भवति ?
2. हीरालालस्य माता कति रोटिकाः निर्मितवती ?
3. पेटिका कैः पूरिता आसीत् ?
4. राजा सुकृत शर्मा एकदा किम् अचिन्तयत् ?
5. अब्दुल कलामः छात्राणां मनः विकासायतुं कं कम् अशिक्षयत् ?
6. सज्जीवंस्य पिता किमभिधाय राजीवम् अभ्यनन्दत् ?
7. हीरालाले परिवर्तने आगते सः किमकरोत् ?
8. अब्दुल कलामः कैः पुरस्कारैः सम्मानितः ?
- V. द्वयोः ससन्दर्भ व्याख्यां लिखत (पद्यभागात्) 2 x 3 = 6
1. पूर्वं दत्तवरा देवी वरमेनमयाचत ।
2. ग्राहं हत्वा मोक्षयध्वं माम् ।
3. जलमाविश्य तं हत्वा नापश्यदुदरेऽर्भकम् ।
4. ततो विहाय मां गत्वा वैकुण्ठं पृच्छतं युवाम् ।

VI. द्वयोः ससन्दर्भ व्याख्यां लिखत (गद्यभागात्) $2 \times 3 = 6$

1. न कोऽच्यर्थी मच्चो विमुथोयति ।
2. अस्मत् तृप्तये राजा तूर्णं पञ्चत्वं यातु ।
3. सत्यं दयालुरेवासि ।
4. पुत्रवद अहं युवां सेविष्ये ।

VII. द्वौ लघुप्रश्नौ समाधत्त । (गद्यभागात्) $2 \times 3 = 6$

1. उत्तमजनाः कथं भूतः अपि प्रारब्धं न परित्यजन्ति ?
2. भरतः रामं किमिति बचोऽब्रवीत् ?
3. कस्य जिह्वा धन्या ?
4. समुद्रस्य अन्तःकः आस्ते ? सः कीदृशः ?

VIII. द्वौ लघुप्रश्नौ समाधत्त । (पद्यभागात्) $2 \times 3 = 6$

1. जगदीशः कस्मिन् नमः अथात् ?
2. भगवता समुद्रः किमिति अभिहितः ?
3. राज्यलोभः कम् अतिवर्तते ?
4. दिव्य रूपधरौ श्वेनकपोतौ कौ ?

IX. एकेन पदेन समाधत्त । (पद्यभागात्) $5 \times 1 = 5$

1. गुहः कः
2. सलिले अवगाढं द्रोणं कः जग्राह ?
3. प्राणिनां परं सुखदा का ?
4. सुरगायनौ कौ ?
5. यदूतमौ कौ ?

X. सम्पूर्णं वाक्येन समाधत्त । (गद्यभागात्) $5 \times 1 = 5$

1. चिरायुः कं यौव राज्ये अभिषिक्तवान् ?
2. पाटलिपुत्रं नाम नगरं कुत्र अस्ति ?
3. कः दुर्जयः
4. दशरथस्य इषुणा कः इतः ?
5. क्रैस्कोग्राफु नामकं यन्त्रं कः निर्मितवान् ?

XI. संवित्परीक्षा । $1 \times 5 = 5$

1. पुरा कस्यचन वणिजः गृहे एकः वृषभः च आस्ताम् । एकदा सः गर्दभस्य पृष्ठे तूलं, वृषभपृष्ठे लवणगोणीं च निधाय विपणिं प्रति अगच्छत् । मार्गे काचित् नदी आसीत् । तां नदीं तरन् वृषभः भाराक्रान्तः सन् जले अपतत् । प्रवाडेण क्लिन्नं लवणं अद्रवत् । तेन वृषभस्य भारः न्यूनः अभवत् । वृषभं दृष्ट्वा गर्दभः अपि स्वयं जले अपतत् । जले क्लिन्नस्य तूलस्य भारः द्विगुणः अजायत । वणिक् अपि गर्दभम् अताडयत् ।
नीतिः अविचार्य परानु करणं संतापकारणं भवति ।

XI.

1 x 5 = 5

1. वणिक एकदा कुत्र अगच्छत् ?
2. वृषभः भाराक्रान्तः सन् किम् अकयेत् ?
3. वृषभं दृष्ट्वा गर्दभः किम् अकरोत् ?
4. कस्य भारः द्विगुण अजायत ?
5. अस्याः कथायाः का नीतिः ?

XII.

चत्वारि सन्धिनाम निर्देश सहितं विधटयत ।

4 x 2 = 8

1. शशीव	2. धतृणाम्	3. ममोहः	4. गङ्गोर्मिः
5. तथैव	6. केडपि	7. हरये	8. धात्रंशः

XIII.

चत्वारि सन्धिनाम निर्देशसहितं सन्धन्त

4 x 2 = 8

1. गज+आननः	2. यदि+एवम्	3. भानो+अत्र
4. सु+आगतम्	5. मम+एव	6. तव+लृकारः
7. साथु+ ऊचुः	8. गै+ अकः	

XIV.

द्वयोः शब्दयोः अन्त लिङ्गवचन मात्र निर्देशसहितं रूपाणि लिखत ।

4 x 2 = 8

1. राम	2. नदी	3. वारि

XV.

द्वयोः धात्वोः निर्दिष्टानि लकार रूपाणि लिखत।

2 x 3 = 6

1. गमिष्यति	2. पिबेत्	3. लभते	4. अबवत्

XVI.

संस्कृत भाषया अनुवदत

।

5 x 1 = 5

1. Mother land excels even heaven.
2. Warrior protects the country.
3. Speak truth.
4. Tree Protects when protected.
5. Excellence in action is yoga.

J. Gayathri